

Odgovor na slabosti klasične in montažne gradnje je skeletna hiša

Vlasta Tifengraber

Slovinci imamo praviloma konservativen odnos do gradnje, saj ne želimo tvegati z nepoznanim, še posebno, ker hiša največkrat pomeni posameznikovo največjo materialno investicijo v življenju, pravi **Andrej Kosec**, direktor podjetja DAMA-HAUS. Z njim smo se pogovarjali o prednostnih skeletnih hiš.

Slovinci imam še vedno zadržan odnos do montažnih hiš, češ da so slabo grajene in iz umetnih materialov...

Po našem mnenju je dokaj neakovos-tona montažna gradnja v njenih začetkih utrdila prepričanje, da je montažna gradnja sicer poceni, vendar je objekt praviloma bolj kratkoročnega trajanja in slabše kvalitete. Danes z razvojem novih materialov seveda ni več tako. Pravi odgovor na slabosti tako klasične kot montažne gradnje predstavljajo skeletne hiše. Skeletne hiše niso novost, saj se je njihov razvoj, podobno kot v alpski Italiji, Švici, Avstriji in Nemčiji, pri nas začel že pred stoletji. V Sloveniji je ta razvoj prekinilo obdobje po 2. svetovni vojni, ko so družine klasično hišo postavile kar same, medtem ko skeletna gradnja zahteva veliko obrtniškega znanja. V Sloveniji se je kot oblika skeletne gradnje ohranil edino lesení kozolec, posebno »toplak«, ki je seveda najenostavnejša oblika skeletne gradnje, katere bistvo je samonosilna masivna lesena konstrukcija, narejena z lesnimi vezmi, brez žebeljev. To je značilnost hiš DAMA-HAUS še danes. Hiša DAMA-HAUS je tako kombinacija tradicionalnega alpskega znanja gradnje z lesom ter najsoodobnejših tehnoloških rešitev vključno z robotiziranim razrezom lesa, računalniškim izrisom objektov ter uporabe najsoodobnejših

ekoloških materialov, ki so prijazni tako do človeka kot do narave.

Katere so konkurenčne prednosti pred že uveljavljenimi načini gradnje?

Bistvene prednosti so dobre gradbeno-fizikalne lastnosti, manjša poraba energije pri pripravi materialov za vgradnjo, hitrost in individualnost gradnje, požarna in potresna varnost ter trajnost.

Kolikšna je življenjska doba skeletne hiše? Marsikdo je prepričan, da »živimani kot tista, grajena z opekó?

Skeletna gradnja ni nič novega, ampak obstaja že več stoletij. V tujini in tudi pri nas lahko najdete več kot dvesto let stare objekte zgrajene z lesnimi vezmi – Fachwerk, toplak, ki ima prednost pred kovinskimi, saj ne kondenzira in ne povzroči trohnenja lesa. Življenjska doba je odvisna predvsem od kvalitete vgrajenih materialov in kakovosti izvedbe, ki ji v našem podjetju ob najnovjši tehnologiji posvečamo veliko pozornost.

Nekateri so kritični tudi do teh gradenj, ker naj bi se pri njih tudi uporabljali stropor in drugi umetni materiali? Kako je pri vas?

Stropor se uporablja v klasični in montažni gradnji, v našem načinu gradnje objektov pa ne. Razvoj gradbenih materialov je danes vse bolj usmerjenj kuporabi naravnih in ekološko neoporečnih materialov. V objektih, ki jih gradimo, poleg lesene konstrukcije uporabljamo še izolativne materiale, kot so lesna volna in lesno vlaknene plošče. Proizvodnja in uporaba takšnih materialov ni obremenjena za okolje, kar velja tudi za njihovo odlaganje.

Povpraševanje po skeletni gradnji, ki zajema vse pozitivne lastnosti masivne in »suhe« gradnje, tudi v Sloveniji narašča.

Delež stanovanjskih objektov na osnovi lesenih konstrukcij v Sloveniji predstavlja okoli 15 odstotkov vse stanovalniške gradnje, medtem ko je ta delež v Avstriji 35, na Finskem pa 75 odstot-

Delež stanovanjskih objektov na osnovi lesenih konstrukcij je v Sloveniji okoli 15 odstotkov vse stanovalniške gradnje, medtem ko je ta delež v Avstriji 35, na Finskem pa 75 odstotkov.

Zadostna ognjevarnost je zagotovljena z izolacijo, ki je zaščitená z borovo soljo, ki preprečuje vsakršno izgoravanje. Več o skeletnih hišah DAMA-HAUS najdete na www.dama-haus.si.

kov. Trend rasti sovpada z ozaveščanjem prebivalstva, da je nujno potrebna racionalna raba energije in skrb za okolje.

Montažna in skeletna gradnja se precej razlikujeta, saj skeletna gradnja temelji na skeletu, ki je statično neodvisen. Skelet stoji samostojno in ne potrebuje konstrukcijskih plošč, pri meren pa je za vsako arhitekturno rešitev. Skelet obdano z materiali, ki imajo najboljše toplotne karakteristike in so zelo paroprepustni. Postopek gradnje je podoben klasičnemu, saj se vsa dela izvajajo na gradbišču, naročniku pa tako omogočimo vpogled v vse faze gradnje. S skeletnim načinom gradnje lahko zgradimo hišo na vsaki lokaciji in jo prilagodimo željam kupca.

Pri skeletnih hišah se marsikdo vpraša, kaj pa ognjevarnost?

Kakšna je pri hišah DAMA-HAUS? Ognjevarnost si pogosto napačno razlagamo, saj praktično ni materiala v

gradbeništvu, ki bi bil odporen na visoko temperaturo, kije posledica gorenja in ki vpliva na strukturno trdnost materiala ter seveda posledično tudi na to, ali je objekt še konstrukcijsko oziroma statično varen ali ne. Danes je najpomembnejše, da je evakuacijski čas v primeru požara čim daljši in tu ima lesni skelet, zgrajen z lesnimi vezmi, prednost pred klasično gradnjo. Zadostno ognjevarnost zagotavljamo z izolacijami, ki so zaščitené z borovo soljo, ki preprečuje vsakršno izgoravanje.

Koliko skeletnih hiš DAMA-HAUS je že bilo zgrajenih in kakšni so vaši načrti v prihodnje?

Skeletnih hiš DAMA-HAUS je v Sloveniji že okoli petdeset, povpraševanje pa se vsako leto povečuje. Naši načrti so, da bi tudi vse več javnih zgradb, kot so otroški vrtci, pri svojem načrtovanju upoštevalo prednosti ekološke in energijsko učinkovite gradnje ter bi zagotavljali trajno in zdravo bivalno okolje.